

Громадська організація
«Київська наукова
суспільнознавча організація»

ЗБІРНИК ТЕЗ НАУКОВИХ РОБІТ

учасників міжнародної
науково-практичної **конференції**

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУСПІЛЬНИХ НАУК:
СОЦІОЛОГІЯ, ПОЛІТОЛОГІЯ, ФІЛОСОФІЯ, ІСТОРІЯ»**

13–14 жовтня 2017 р.

**Київ
2017**

Горн'юк О. В.

ЗД< ДОШИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ ЯК СОЦІАЛЬНА ЦІННІСТЬ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....44

Зубов І. А.
ПРОБЛЕМА СУЧАСНОГО СВІТУ:
ВІРТУАЛЬНІСТЬ ЧИ РЕАЛЬНІСТЬ?.....47

Карпець Л. А.
РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ РЕАЛЬНОСТІ.....51

Лисоколенко Т. В.
ФЕНОМЕН SELFIE: СПРОБА ФІЛОСОФСЬКОЇ РЕФЛЕКСІЇ.....55

Ломачинська І. ІМ.
ІНФОРМАЦІЙНІ ВІЙНИ ЯК ЗАСІБ СУСПІЛЬНИХ МАНІПУЛЯЦІЙ
В ЕПОХУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....57

Невкрь І.ні В. А.
КРИТИКА РЕЛІГІИ ВОЛЬТЕРОМ.....61

Носата їм. в.
ЛЮДВІГ ФЕЙЄРБАХ ЯК МАТЕРІАЛІСТ І ГУМАНІСТ
ТА ЗАСНОВНИК ДОКАЗОВОЇ МЕДИЦИНИ.....64

Пітання про існування як проблема
філософської геології.....68

Доцільність використання уявних і КСПІ РИМІ ПИВ
в курсі філософії для мі дичних вузів.....70

СерГунін І. В., Днин іон П. І.
РОЛЬ ФІЛОСОФІЇ У< КМОРОЗВИТКУ ПІКАРЯ:
СОЮЗ ФІЛОСОФІЇ і \ МЕДИЦИНИ.....73

Мінним.м> Ті < ї
ВІЗУАЛІЗАЦІЯ МОВЛЕННЯ ТА ЇЇ АНТРОПОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ.....77

НАПРЯМ і \к 11 \ м.мі ПРОБЛЕМИ ПОЛІТОЛОГІЇ
Кок сн К). М.
ПОЛІТИЧНА КОМУНІКАЦІЯ В УМОВАХ ЗАГОСТРЕННЯ
ІНФОРМАЦІЙНО) КОНФЛІК ГНОСТІ.....80

Знменком в. в.
АНАЛІЗ НОВОЇ АФІ ЕНСЬКОЇ І ГРАТЕГІЇ ДОНАЛЬДА ГРАМПА
ТА ПОРІВНЯННЯ і ПОПІ РІ ДНІМИ ПІДХОДАМИ.....84

Купіііарі.оіі І. В.
АНТИКОРУПЦІЙНА КУЛЬТУРА НУ і ПІ МІ НІ
ПОЛІТИКО-ПРАВОВОЇ к viii, І ВІМ І ФОРМУВАННЯ
В УМОВАХ ПРО І П Д И ПОЛІТИЧНИЙ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ.....87

Петров П. Г.
ІМІДЖ ТРАНЗИТИВНИХ ДЕМОКРАТІЙ:
ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ.....

Суббота В. В.
І ПРОБЛЕМА РАЗРЕШЕНИЯ ПОЛИТИЧЕСКИХ КРИЗИСОВ
В ТЕОРИЯХ Н. МАКИАВЕЛЛИ И Б. МУССОЛИНИ.....

Гугула О. А.
ГЕОПОЛІТИЧНІ ВИКЛИКИ ТА ЇХ ВПЛИВ
ПА УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ.....

Шедяков В. Е.
КАЧЕСТВО ЭЛИТЫ И УРОВЕНЬ СОЦИЕТАЛЬНОГО
ВІРЛВЛЕНИЯ В ПЕРЕХОДНОЙ ФАЗЕ ОБЩЕСТВЕННЫХ
ТРАНСФОРМАЦИЙ КАК ФАКТОР КОНКУРЕНТНОЙ БОРЬБЫ

Ж.Бодрийяр називав симулякром. За допомогою SELFIE можна створити власну реальність, яка є відділеною від фізичного існування. Також, SELFIE можна сприймати як трансформацію поняття гра та ігрова практика в межах філософського дискурсу, де значних змін зазнає суб'єкт граючий та змінюються принципи гри з цінностями. SELFIE - дотичне до трансформацій уявлення про те, що є цінним для сучасників. В контексті аналізованого явища, це частково дає відповідь на запитання про те, чому SELFIE має таку величезну палітру різновидів та чому SELFIE манія стосується не лише дітей та підлітків, але й цікавить дорослих людей. Тут варто відзначити, що феномен SELFIE вже залишив свій відбиток в площині постмодерної естетики. Цей відбиток в повній мірі розкривається в уявленні про те, що краса - це те, що можна змоделювати, відкоригувати, вдосконалити, повсякчас збагачуючи свій SELFIE альбом, розширюючи його палітру розділів та повсякчас змінюючи свій профіль в мережі.

SELFIE є потужною частиною інтернет-революції, що пов'язана з радикальною зміною культурних кодів та соціальних практик в сучасному суспільстві. Так, явище трансгуманізму, можна сприймати як сучасний процес єднання людини з технікою, що є одним з нових викликів, що потребують свого осмислення в контексті філософії техніки.

SELFIE також можна сприймати як технологію, що заміщує собою відому стадію дзеркала у віртуальному просторі, якщо вести мову про можливість спостереження людини за собою. В цьому контексті SELFIE можна також інтерпретувати як стадію індивідуалізації особи в новому житті у світі віртуальної реальності.

Це лише невеликий перелік того, чим є феномен SELFIE, або в контексті чого його можна розглядати. Однак, напевно, беззаперечним є твердження, що сьогодні SELFIE має статус феномену з невизначеним змістом, адже ще не досліджені всі можливі наслідки його подальшого поширення та популярності у цифровому суспільстві.

Література:

1. Строева О. В. Искусство и философия. Удиви тельные параллели, необычные интерпретации/О. В.Строева. СПб.: Страта, 2017. -262 с. .

Ломачинська І. М., доктор філософських наук, професор,
професор кафедри філософії
Київський університет імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна

ІНФОРМАЦІЙНІ ВІЙНИ ЯК ЗАСІБ СУСПІЛЬНИХ МАНІПУЛЯЦІЙ В ЕПОХУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Глобальні інтеграційні процеси становлення інформаційного суспільства, зумовлені інтенсивним розвитком новітніх технологій у сфері комунікацій, коли світ постає як складна взаємопов'язана система глобальних сфер життєдіяльності, проблема протидії інформаційним війнам набуває глобального значення, адже її ігнорування зумовлює розбалансування всієї геосоціальної системи.

Сучасне суспільство постає, передусім, як інформаційне. Перехід від постіндустріалізму, визначеного Д.Веллом, до концепцій власне інформаційного суспільства (О.Т оффлер, Й. Масуда, М. Маклюен, М. Кастельс тощо) визначає таку стадію розвитку людства, на якій домінуючим об'єктом виробництва і споживання стають інформаційні продукти і послуги. У вимірі сучасних наукових досліджень глобалізація постає як єдиний загальносвітовий фінансово-інформаційний простір на базі комп'ютерних технологій, як єдина загальносвітова система, що оснований на «інформаційній відкритості світу, на швидкому технологічному оновленні, на комунікаційному зближенні, реалізації телекомунікаційних технологій тощо» [8, 9].

На відміну від оптимістичних уявлень щодо усвідомлення глобальної інформаційної революції як гаранту інформованості, освіченості та кардинальних соціально-економічних перетворень, варто наголосувати на її небезпеках інформаційних війнах діяльності щодо використання інформації як зброї для ведення бойових дій або на реальному полі бою, або в економічній, ПОЛІТИЧНІЙ чи соціальній сфері.

Феномен інформаційної війни у його психологічному вимірі знаходить своє відображення у дослідженнях С. Іухаріна, Г. Грачова, Я. Жаркова, В. Лісічкіна О. Литвиненко, І. Панаріна, Г. Почепцова, С. Расторгуєва, В.Толубка тощо, де інформаційно-психологічні війни постають об'єктом аналізу переважно щодо засобів впливу на суспільну та індивідуальну свідомість. Водночас, питання філософського змісту інформації - основного фактору функціонування інформаційної системи як об'єкта ураження у інформаційних війнах, поки що у вітчизняній думці залишається малодослідженим.

У дослідженні сучасних геополітичних процесів домінує системний підхід, яким передбачається, що сучасна світова система має поліструктурний характер: оскільки зв'язки між компонентами та елементами в системах реалізуються через різні відносини, то системи вміщують у собі певну множинність тих чи інших структур, що зумовлює актуалізацію усвідомлення світу як цілісної інформаційної системи. «Інформаційна система - це комунікаційна система, що забезпечує комунікацію та оброблення інформації» [2, 7]. Об'єктом маніпуляції у інформаційно-психологічних війнах постають складні інформаційні системи - біологічні та соціальні, що здатні до самонавчання (індивіди, соціальні групи, та навіть цілі нації). Засобом маніпулювання, відповідно, постає інформація.

Аналізу філософського осмислення феномену інформації у межах інформаційного підходу у сучасній російській науковій думці присвячені дослідження А. Урсула, Е. Семенюка, І. Юзвишина, В. Гухмана, К. Коліна тощо. Водночас, в означених підходах акцентується увага переважно на кількісних параметрах інформації, водночас, не враховуються семантичні та прагматичні аспекти, які постають найбільш актуальними у інформаційно-психологічних війнах. Абстрагуючись від технічних, фізичних чи біологічних інтерпретацій феномену інформації, що існують у сучасній науці, акцентуємо увагу на соціальному аспекті інформації - усвідомлення її як знань, як засобу і результату творення культури.

В означеному контексті постає найбільш доцільною функціональна концепція інформації у її антропоцентристській інтерпретації, де полем функціонування інформації є самокеровані біологічні та соціальні системи - людське суспільство, а інформація усвідомлюється як «знання, повідомлення про соціальну форму руху матерії ... у тій мірі, у якій вони використовуються суспільством» [1, 39].

А. Соколов [5] характеризує генезу інформаційної цивілізації людства як оречевленої комунікаційної культури в різні історичні періоди, визначаючи наступні її рівні - словесність, книжковість, мультимедійність, акцентуючи увагу на інформації у її соціальному контексті - знаннях. Відповідно, інформаційна війна визначається ним у інформаційно-психологічному вимірі як використання тенденційно підібраних повідомлень для впливу на масону аудиторію. А. Соколов виділяє «технічний» і «гуманітарний» плацдарми ведення інформаційної війни, зазначаючи, що зазвичай, інформаційні війни велися на гуманітарному рівні у формі «сміслових війни», а технічний рівень став надбанням інформаційно-комунікаційної революції.

Поведінка складної інформаційної системи визначається наявною у неї моделлю світу, тому «достатньо відкоригувати модель світу, викрививши цілі, правила, факти, і система слухняно і самостійно стане

виконавцем чужої волі»[4, 10]. Тому сучасна інформаційна війна на її психологічному рівні має основною метою перепрограмування складних біологічних інформаційних систем відповідно до власних цілей.

У сучасних визначеннях інформаційно-психологічної війни актуалізуються, окрім інформаційних і психологічних, також ідеологічні та політичні чинники: «організація інформаційного процесу для завдання шкоди свідомості з метою зміни поведінки людини, об'єктом якого є ідеологічно-психологічне середовище суспільства, інформаційні ресурси, системи формування суспільної свідомості, громадської думки та розроблення і прийняття політичних рішень, свідомість та поведінка людини» [7, 37]. Окрім означених, до завдань інформаційно-психологічної війни В. Циганов та С.Бухарін [3, 116] відносячі, також економіко-технологічні та інтелектуально-культурні фактори впливу: трансформацію структури національних економічних, ПОЛІТИЧНИХ, соціально-культурних, ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ просторів учасників міжнародних ВІДНОСИН у згідно з власними принципами формування інформаційно-політичної картини світу; досягнення цілей національної економічної, ідеологічної, культурної, ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ експансії; забезпечення сприятливих умов для переходу власної національної системи соціально-політичних відносин на новий, більш високорозвинений і високотехнологічний етап еволюційного розвитку.

Сучасна інформаційно-технологічна культура «неможлива без дотримання ліберально-демократичних комунікаційних свобод, до яких належать: свобода слова і друку, свобода союзів і зборів, свобода совісті. А узаконене чи приховане обмеження означених свобод постає як комунікаційне насильство» [6, 324]. Відповідно, постає необхідність пошуку необхідної рівноваги між дотриманням інформаційно-комунікаційних свобод суспільства та Інформаційним маніпулюванням, яким особливо активно зловживають сучасні МІ. Глобалізаційні процеси сформували ЗМІ як продуцентів Інформаційної продукції, маркованої певними політичними чи економічними інтересами, тому в умовах поширення сучасних НОВИХ інформаційних технологій засоби масової інформації, використовуючи стратегії маніпулювання суспільною свідомістю - навіювання, залякування, переконання та вміло оперуючи бар'єрами соціальних комунікацій, постають ефективним засобом ведення інформаційної війни. Водночас, у контексті медіакритики, що має на меті аналіз та оцінку форми і змісту медійного продукту і розглядається як обмежувач несанкціонованих потоків масової комунікації в медійній галузі (радіо, телебачення, преса та Інтернет), можливо визначити механізми функціонування інформаційної продукції з урахуванням безпеки інтересів суспільства як цілісної інформаційної системи.

Інформаційна війна - це війна інтелектуальна, і закінчується перемогою інформаційної системи вищого класу. Тому ефективним засобом протидії інформаційно-психологічним війнам має стати підвищення рівня інформаційної культури, що постає як ступінь досконалості людини, суспільства або певної його частини у всіх можливих видах робіт з інформацією: її одержанні, накопиченні, кодуванні й опрацюванні будь-якого виду, у створенні на цій основі якісно нової інформації, її передачі, практичному використанні. Масове підвищення рівня інформаційної культури суспільства можливо лише при організації інформаційної освіти на рівні соціально-комунікаційних інститутів за комплексної державної підтримки.

Література:

1. Афанасьев, В. Г. Социальная информация и управление обществом / В. Афанасьев. - М.: Политиздат, 1975. -408 с.
2. ДСТУ ISO 5127: 2007. Словник термінів. Інформація та документація. - К.: Держспоживстандарт України, 2010.-237 с.
3. Информационные войны в бизнесе и политике. Теория и методология / В. В. Цыганов, С. Н. Бухарин. - М. : Академический Проект, 2007. 258 с.
4. Расторгуев, С. П. Философия информационной войны / С. Расторгуев. М.: Вузовская книга, МИСИ, 2003. 496 с.
5. Соколов, А. В. **Общая теория** социальной коммуникации: Учеб. пособ. / А. В.Соколов. СПб.: Изд-во Михайлова В. А., 2002. -461 с.
6. Соколов, А. В. Философия информации : проф.-мировоззр. Учеб. пособ. / А. В. Соколов ; С.-Петербург. гос. ун-т культуры и искусств. - СПб. : СПбГУКИ, 2010. - 368 с.
7. Сучасні технології та засоби маніпулювання свідомістю, ведення інформаційних війн і спеціальних інформаційних операцій : Навч. посіб. / В. М. Петрик [та ін.]. - К. : Росава, 2006. - 208 с
8. Уткин, А. И. Глобализация: процессе и осмысление / А.Уткин. - М.: Просвещение, 2001.- 188 с.